

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 11.4.2011
KOM(2011) 184 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET
om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1608/2003/EF om
statistikker om videnskab og teknologi

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1608/2003/EF om statistikker om videnskab og teknologi

RESUMÉ

Officielle statistikker om videnskab, teknologi og innovation (STI-statistikker) i Den Europæiske Union er i vid udstrækning baseret på Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1608/2003/EF af 22. juli 2003 om produktion og udvikling af fællesskabsstatistikker om videnskab og teknologi¹. I nært samarbejde med medlemsstaterne er denne beslutning blevet gennemført af Eurostat via lovgivningsmæssige foranstaltninger og frivillige dataindsamlinger og via Eurostats egen statistiske produktion.

Denne rapport vurderer gennemførelsen af de enkelte statistiske aktioner, der er anført i artikel 2 i beslutningen. Disse foranstaltninger sigter på at etablere et statistisk informationssystem inden for videnskab, teknologi og innovation for at støtte og overvåge EU's politikker.

Kommissionens forordninger (EF) nr. 753/2004 og nr. 1450/2004 om gennemførelse af beslutning 1608/2003/EF vedrører de to datasamlinger, som løbende gennemføres inden for det europæiske statistiske system (ESS) af medlemsstaternes statistiske myndigheder. Både forsknings- og udviklings- (FoU) og innovationsstatistikker, der indsamles i henhold til disse to gennemførelsesforordninger er blevet anerkendte og ofte citerede referencedata i EU-politikken om overvågning af STI-området.

Sammen med FoU-data beskriver den førstnævnte forordning også det statistiske arbejde, der omfatter de andre områder af STI-statistikker, som menneskelige ressourcer inden for videnskab og teknologi, højteknologiske industrier, videnbaserede tjenester og patenter. Statistikker på disse områder bliver direkte produceret af Eurostat ved hjælp af eksisterende kildedata og statistikker (eksternt eller internt i Eurostat). Dette suppleres med frivillige indsamling af data inden for ESS om karrieremulighederne for ph.d.'er.

Kvaliteten af de statistiske data er blevet af mere afgørende betydning på grund af politiske retningslinjer, overvågning og i særdeleshed det faktum, at politiske mål er fastlagt gennem statistiske oplysninger. Europa 2020-strategien, ligesom sin forgænger Lissabonstrategien, der har en præcis målsætning for FoU-intensitet (afsættelse af 3 % af EU's BNP til FoU inden 2020), og det er derfor af største betydning, at kvaliteten af målingen er og forbliver på et højt niveau.

Vedtagelsen af ovennævnte forordninger om gennemførelse af beslutning nr. 1608/2003/EF har stabiliseret STI-datakvaliteten. Dette er blevet efterfulgt af gradvise og løbende forbedringer og nøje overvågning af kvaliteten. Vedtagelse og gennemførelse af internationale standarder og metoder og konstant diskussion af deres relevans i en dynamisk målramme, sigter på at holde statistikkerne ajour og af førsteklasses kvalitet.

I yderligere udviklingsarbejde for STI-statistikkerne vil både de prioriteringer, som opstår af de politiske behov og udvikling af ESS som helhed vil blive taget i betragtning. I betragtning af de prioriteter, der allerede er fastsat i Europa 2020-strategien og dens flagskibsinitiativ

¹ EUT L 230 af 16.9.2003, s. 1.

innovation i EU vil der blive tilstræbt en balance mellem nyt arbejde og tiltag for yderligere at forbedre de eksisterende STI-statistikker.

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1608/2003/EF om statistikker om videnskab og teknologi

1. INDLEDNING

Denne rapport fra Kommissionen vedrører gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1608/2003/EF af 22. juli 2003 om produktion og udvikling af fællesskabsstatistikker om videnskab og teknologi (herefter: beslutningen).

Dette er den anden rapport, som Kommissionen er forpligtet til at forelægge Europa-Parlamentet og Rådet i medfør af artikel 5 i beslutningen. Den første rapport blev vedtaget den 14. december 2007².

I juni 2010 vedtog Det Europæiske Råd Europa 2020-strategien for job og intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst³. Det bekræftede også EU's fem overordnede mål, hvoraf det ene er at forbedre vilkårene for innovation og forskning og udvikling (FoU), navnlig med henblik på at øge kombineret offentlige og private investeringer i denne sektor til 3 % af bruttonationalproduktet (BNP).

Hertil kommer, at Kommissionen i sin meddelelse af 6. oktober 2010⁴ fremsatte forslag til en indikator, der afspejler FoU- og innovationsintensitet og, for at overvåge de samlede fremskridt på innovationsområdet, en årlig resultattavle om forskning og innovation i EU⁵.

Rådet (konkurrenceevne) har også opfordret til at arbejde for at identificere et begrænset og sammenhængende sæt af indikatorer, som vil fungere som et operationelt værktøj i overensstemmelse med Rådets politiske mål og strategier for at overvåge fremskridtene i retning af fuld opfyldelse af det europæiske forskningsrum⁶ (en art "europæisk indre marked" for forskning og innovation, hvor forskere, idéer og viden frit kan cirkulere).

I rapporten gøres status over, hvordan det statistiske informationssystem inden for videnskab, teknologi og innovation har været iværksat for at støtte og overvåge EU's politikker. Den første del af rapporten fokuserer på gennemførelsen af de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 2 i beslutningen. Det følges af kapitler om datakvalitet, omkostninger og statistisk byrde. Det sidste kapitel af rapporten ser frem til de strategiske tiltag, der bør tages i de kommende år.

2. GENNEMFØRELSE AF BESLUTNINGEN

2.1 Kommissionens gennemførelse

Beslutning nr. 1608/2003/EF er blevet gennemført af Eurostat via lovgivningsmæssige foranstaltninger og frivillige dataindsamlinger i medlemsstaterne og gennem Eurostats egen statistiske produktion.

Vigtigst af alt er der to gennemførelsesforordninger i kraft:

Artikel 2, stk. 1 og 2, i beslutningen

² KOM(2007) 801.

³ CO EUR 9, CONCL 2.

⁴ KOM(2010) 546. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Europa 2020 – Flagskibsinitiativ – Innovation i EU.

⁵ KOM(2010) 546.

⁶ 2945. samling i Rådet (konkurrenceevne), Bruxelles, den 29.5.2009.

- Kommissionens forordning (EF) nr. 753/2004 af 22. april 2004 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1608/2003/EF for så vidt angår statistikker om videnskab og teknologi⁷, som især koncentrerer sig om FoU-statistikker. Denne forordning omfatter også statistikker om menneskelige ressourcer inden for videnskab og teknologi (HRST-statistikker), statistikker om højteknologiske industrier og videnbaserede tjenester, patentstatistikker og andre STI-statistikker (uden dog at tildele direkte opgaver til medlemsstaterne).

Artikel 2, stk. 2 (innovation), i beslutningen

- Kommissionens forordning (EF) nr. 1450/2004 af 13. august 2004 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1608/2003/EF om produktion og udvikling af fællesskabsstatistikker om innovation⁸.

Både forsknings- og udviklings- (FoU) og innovationsstatistikker, der indsamles i henhold til disse to gennemførelsesforordninger er blevet anerkendte og ofte citerede referencedata i EU-politikken om overvågning af STI-området.

De væsentligste resultater på de forskellige områder af STI-statistikker har været:

2.1.1 FoU-statistikker (herunder statistikker om offentlige bevillinger eller udgifter til FoU, der er kendt som GBAORD-statistikker)

FoU-statistikkerne gør det muligt at måle effektiviteten af den europæiske forskning og udvikling. Oplysningerne om FoU-udgifter og FoU-personale set ud fra den virksomhed eller institution, der udfører FoU-aktiviteter, behandles ud fra forskellige parametre og med forskellige opdelinger. Disse statistikker er baseret på den såkaldte Frascati-manual og vil blive brugt bl.a. til udarbejdelse af offentlige og private FoU-investeringsintensitetsindikatorer for Europa 2020-strategien. De har indtil nu været anvendt til at kompilere den investeringsintensitetsindikator, som blev fastsat på Det Europæiske Råds møder i Lissabon og Barcelona.

Væsentligste resultater:

- Forøgelse af dataproduktionen samt forbedring af dens kvalitet og harmonisering med OECD's spørgeskema og tidsserier.
- Aftale indgået om behandling af "FoU finansieret fra udlandet".
- Indledning af måling af transnationalt koordineret forskningsindsats i Europa (GBAORD og transnationale offentlige FoU-aktører).
- Forbedring af kvaliteten og harmoniseringen af data via den etablerede kvalitetsrapportering og iværksættelse af forbedringstiltag på dette rapporteringsgrundlag.

2.1.2 Fællesskabsstatistikker om innovation

Fællesskabsstatistikkerne om innovation anvendes til at måle de europæiske virksomheders innovationsresultater. De danner grundlag for udarbejdelsen af indikatorer for innovationsaktiviteter, de forskellige innovationstyper, innovationsudgifter samt effekten af eller samarbejdet om innovation. Disse undersøgelser er den eneste harmoniserede kilde til måling af innovation i og uden for Europa. De er baseret på den såkaldte Oslo-manual.

Væsentligste resultater:

⁷ EUT L 118 af 23.4.2004, s. 23.

⁸ EUT L 267 af 14.8.2004, s. 32.

- Udgivelse af Eurostat/OECD's Oslo-manual 2005, der også omfatter innovation inden for organisation og markedsføring.
- Forberedelse af flere runder af Fællesskabets innovationsundersøgelse med harmoniseret spørgeskema og metode, herunder ad hoc-moduler vedrørende øko-innovationer og kreativitet og færdigheder (for henholdsvis 2008 og 2010).
- Åbne og udvide adgangen til CIS-mikrodata via Eurostats SAFE-Center og gennem cdrom-udgivelser for bredere forskningsbrug.

Artikel 2, stk. 2 (HRST, patenter og højteknologiske statistikker), i beslutningen

2.1.3 Statistikker om menneskelige ressourcer inden for videnskab og teknologi (HRST-statistikker)

HRST-statistikkerne, der er baseret på den såkaldte Canberra-manual, anvendes til at måle den del af arbejdsstyrken, der har en tertiæruddannelse inden for videnskab eller teknologi, eller som er beskæftiget inden for disse områder. Højteknologistatistikkerne gør det muligt at måle de økonomiske sektorer, der er kendetegnet ved en høj videnintensitet (f.eks. lægemiddelindustri, it, telekommunikation, flyindustri, FoU). Disse to sæt statistikker udarbejdes af Eurostat gennem brug af eksisterende statistiske data fra andre undersøgelser og statistiske datasamlinger i Eurostat. Patentstatistikker anvendes generelt som outputindikatorer vedrørende videnskab, teknologi og innovation, og disse indikatorer bliver produceret af Eurostat på grundlag af administrative data, der kommer fra Den Europæiske Patentmyndighed eller andre store patentmyndigheder. Verdensomspændende sammenligninger af patentaktiviteter giver mulighed for at vurdere den innovative kapacitet i de respektive økonomier.

Væsentligste resultater:

- Sammen med OECD og UNESCOs statistiske kontor (UIS) og på grundlag af et øget brugerbehov blev der udviklet og foretaget en bred gennemførelse af statistikkerne om ph.d.'ers karriereforløb (CDH-statistikker), der gør det muligt at måle residente ph.d.'ers personlige data, uddannelses- og arbejdsforløb, internationale mobilitet osv.
- Fortsættelse og udvidelse af den regelmæssige produktion af HRST- og højteknologistatistikker baseret på eksisterende datakilder.
- Vurdering af de underliggende klassifikationer og deres mulighed for at tilbyde information om den videnintensive økonomi (aktiviteter).
- Sammen med andre internationale institutioner (herunder Den Europæiske Patentmyndighed (EPM), *World Intellectual Property Organisation* – WIPO, den amerikanske patent- og varemærkemyndighed (USPTO) *Japan Patent Office* – JPO, den amerikanske *National Science Foundation* – NSF eller OECD) etablering og videre udbygning af PATSTAT, den harmoniserede rådatabase, der bl.a. omfatter EPM-patentansøgninger og USPTO-patentgodkendelser.
- Bidrag til og gennemgang af 2009-revisionen af OECDs patenthåndbog i samarbejde med de ovennævnte andre storforbrugere af patentdata og –statistikker.
- Forbedring og anvendelse af Eurostats metode til harmonisering af navnene på patentansøgere for at tillade produktion af yderligere patentstatistikker, f.eks. patentkoncentrationsgrader, og for tildeling af patentansøgere til institutionelle sektorer. En første version af de to metoder blev anvendt på EPO- og USPTO-ansøgernavne i 2006, og metoderne blev ajourført i 2009 baseret på alle EPO PATSTAT ansøgernavne.

- Fra 2005 og fremefter har den betydelige indsats i databehandling og metodologisk udvikling givet mulighed for en udvidelse af patentindikatorerne, f.eks. højteknologi, bioteknologi, udenlandsk ejerskab, intra-EU- og internationalt patenteringssamarbejde, patentcitater, energiteknologier.

Artikel 2, stk. 2 (kønsopdelte statistikker), i beslutningen

Personale variabler af FoU-dataindsamlingen, HRST- og frivillige CDH-statistikker tilbyder kønsopdelinger, hvor det er relevant. Dette har i høj grad lettet offentliggørelsen af Kommissionens rapport om kvinders rolle i videnskab – de såkaldte "kvindetal" – i 2006 og 2009

Artikel 2, stk. 3, i beslutningen

Det metodologiske arbejde er fortsat i tæt samarbejde med de øvrige internationale partnere, navnlig OECD. Dette har blandt andet ført til udarbejdelse af de nye og ændrede manualer som nævnt ovenfor, rationaliserede dataindsamlingsværktøjer og -processer for FoU-data og CDH-dataindsamling. Standarder og klassifikationer er blevet opdateret i overensstemmelse med de reviderede baggrundsklassifikationer (økonomisk aktivitet, produktklassificering, socioøkonomiske målsætninger).

Artikel 2, stk. 5, i beslutningen

Den vigtigste formidlingskanal for de detaljerede STI-data og den tilhørende dokumentation er Eurostats statistiske web-baserede database, som der er gratis adgang til. Databaseformidlingen understøttes af talrige statistiske publikationer og pressemeddelelser. Desuden er de vigtigste resultater noteret på Eurostats webservice "*Statistics Explained*". Bortset fra denne statistiske produktion begyndte Eurostat at tilbyde forskningsadgang til CIS-mikrodata via *SAFE Center* og gennem cdrom-udgivelser. Dette har i høj grad bidraget til den internationale innovationsforskning inden for og uden for Kommissionen. Kommissionen formidler også STI-data i flere politiske rapporter (herunder navnlig dem, der vedrører Europa 2020-strategien og dens forgænger).

2.2 Udarbejdelse af STI-statistikker i medlemsstaterne

I dette afsnit beskrives kort de foranstaltninger, der er truffet i medlemsstaterne vedrørende STI-statistikker, som indsamles direkte herfra: FoU/GBAORD-statistikker, fællesskabsstatistikker om innovation og CDH-statistikker. For de andre områder anvendes der andre eksisterende datakilder, der ikke er omfattet af de STI-undersøgelser, som medlemsstaterne skal gennemføre.

FoU/GBAORD-statistikker

Mange lande har for at opfylde kravene i forordning nr. 753/2004 tilpasset deres nationale spørgeskemaer og dataindsamling fra 2002/2003 og frem. Som nævnt i den første rapport har en række lande haft problemer med indberetningen af FoU- og GBAORD-data for de to første obligatoriske referenceår (2003 og 2004), især med hensyn til dataenes fuldstændighed og rettidighed i forhold til de frister, der er fastsat i Kommissionens forordning. Efterfølgende er datatilgængelighed og deadlineoverholdelse forbedret betydeligt.

Systematisk kontrol med overholdelsen af den statistiske lovgivning har i alt resulteret i seks meddelelser om manglende overholdelse til medlemsstaterne for data vedrørende referenceårene 2006-2008. Aktuelt har dækningsproblemer og forsinkelser i dataleverancer hovedsagelig været begrænset til ikke-systematiske hændelser i de nationale dataproduktionssystemer (utilsigtede problemer, midlertidig mangel på ressourcer, større redesign af produktionen). Indberetningen af FoU-variabler, der anmodes om på frivillig basis, er imidlertid ufuldstændig.

Fællesskabsstatistikker om innovation

Fællesskabets innovationsundersøgelser er blevet en del af standarden for den statistiske infrastruktur i medlemsstaterne efter bestemmelserne i forordning (EF) nr. 1450/2004. Fællesskabets innovationsundersøgelse 2004 blev opfattet som mindre byrdefuld og nemmere at gennemføre på nationalt plan. I undersøgelsen for 2006 fandt frivilligt arbejde sted for at fremme den fulde udnyttelse af Oslo-manualens definition af en innovation, og endelig omfattede 2008-undersøgelsen både teknologiske (proces og produkt) og ikke-teknologiske (organisation og markedsføring) innovationer på lige fod på en obligatorisk basis.

Bortset fra én medlemsstat er der ikke blevet identificeret bemærkelsesværdig manglende overholdelse. De tabulerede data for 2006 og 2008 blev leveret til tiden og i komplet form af næsten alle medlemsstater. Leverancerne har tilladt formidling af EU-data i tide til Kommissionens store rapport om innovation. Imidlertid får Eurostat ikke alle de nationale mikrodatabaser eller alle de ønskede variabler, eftersom disse transmissioner er frivillige.

Statistikker om ph.d.'ers karriereudvikling (CDH-statistikker)

På grundlag af et øget brugerbehov blev der på frivillig basis i over 20 medlemsstater indledt en mere generel udarbejdelse af CDH-statistikker i 2006 og 2007. På denne baggrund begyndte landene at basere deres arbejde på nationale administrative datakilder og registre og at opbygge nationale stikprøvegrundlag omfattende alle residente ph.d'er, beregne stikprøvestørrelse, udarbejde nationale spørgeskemaer og udvikle dataindsamlingsmetoder. Dette arbejde fortsatte med den tilsvarende 2009-undersøgelse, der afprøvede stabiliteten af begreber, definitioner og dataproduktionssystemer. En bredere vurdering af produktionen af CDH-statistikker vil blive gennemført, når resultaterne fra denne undersøgelse er stillet til rådighed i 2011.

3. DATAKVALITET

Artikel 2, stk. 4, i beslutningen

STI-statistikernes datakvalitet sikres inden for rammerne af adfærdskodeksen for europæiske statistikker⁹, som omfatter 15 grundprincipper. En række principper vedrører de generelle institutionelle rammer for medlemsstaternes myndigheder og deres organisationer (faglig uafhængighed eller tilstrækkelige midler) at bidrage til den generelle kvalitet af europæiske statistikker, mens nogle af disse principper (såsom en god metodologi gennem manualer) er etableret på internationalt plan, og almindeligt evalueres løbende og er til rådighed for alle. Flere kvalitetsprincipper, som er direkte relateret til STI-undersøgelserne, er omfattet heraf, og overvåges ved hjælp af regelmæssig kvalitetsrapportering (bl.a. nøjagtighed, sammenhæng og sammenlignelighed).

Eurostat har indsamlet nationale kvalitetsrapporter om FoU- og GBAORD-statistikker siden 2007 og for hver to-årige runde af Fællesskabets innovationsundersøgelse siden 2004. Kvalitetsrapportering om frivillige CDH-statistikker er medtaget i bestemmelsen af de nationale metadata i begge runder af dataindsamlingen.

En række statistiske kvalitetsproblemer, der opstår inden for de forskellige områder, er beskrevet nærmere nedenfor.

• **FoU-statistikker.** Anbefalingerne om dataindsamling, der gives i OECD's Frascati-manual, er generelt blevet fulgt. De europæiske FoU-statistikkers kvalitet er blevet forbedret med gennemførelsen af forordning (EF) nr. 753/2004. Databrukerne har ikke rejst kritik

⁹ KOM(2005) 217.

vedrørende relevansen, nøjagtigheden eller sammenligneligheden af disse data. Men der udtrykkes ønske om visse dæknings- og målingsrelaterede forbedringer.

- **Fællesskabsstatistikker om innovation.** Aktualitet, fuldstændighed og sammenlignelighed af de nationale datasæt er blevet forbedret takket være kortere, klarere spørgeskemaer, den forbedrede produktion og implementering på nationalt plan og større kendskab til innovationsbegreber fra respondenternes side. Brugere har fundet data meget relevante og har anmodet om endnu bedre sammenlignelighed og nøjagtighed for de numeriske variabler. Et harmoniseret modelspørgeskema udarbejdet i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1450/2004 anses for at have bidraget positivt til sammenligneligheden af resultaterne.

- **CDH-statistikker.** CDH-dataindsamlingen 2006 var det første forsøg på en storstilet indsamling af data om ph.d.'er. Særligt udfordrende var det at finde kilder til de repræsentative stikprøver, der også ville give mulighed for at løse problemer ved den internationale mobilitet.

- **Andre STI-statistikker.** For de andre områder afhænger kvalitetsforbedringerne ofte af de fremskridt, der er sket med hensyn til kildedataene. Der er sket betydelige fremskridt i denne henseende for så vidt angår data fra EU-undersøgelsen af arbejdsstyrken, handelsstatistikker eller PATSTAT. Klassifikationer er blevet opdateret i overensstemmelse med de reviderede økonomiske aktivitets- og produktklassifikationer.

4. OMKOSTNINGER OG BYRDE

Eurostat måler de omkostninger og den byrde, som erhvervsstatistik medfører inden for en række statistiske områder. Ifølge de seneste samlede analyse af respondentbyrden i medlemsstaterne lanceret i juni 2009, er STI-statistikkerne (FoU- og innovationsstatistik) beliggende på 10. plads i form af byrden for respondentvirksomheder blandt de 16 virksomheder, der er omfattet af statistik. Den årlige belastning af STI-statistikker svinger noget, hvilket afspejler innovationsstatistikernes to-årige karakter.

Man har efter vedtagelsen af Rådets beslutning nr. 1608/2003/EF forsøgt at indsamle oplysninger om omkostningerne og byrden af relevante indsamlinger af data. Der er blevet anmodet om præcise foranstaltninger i den regulære kvalitetsrapportering, men disse har vist sig noget vanskeligt at opnå, især på en harmoniseret måde, som muliggør sammenligninger eller evaluering af de samlede omkostninger. Mange medlemsstater har påpeget, at det ikke vil være muligt at adskille omkostningerne i forbindelse med FoU- og innovationsundersøgelser og -data, enten fra andre virksomheder og relaterede statistikker eller fra lignende aktiviteter udelukkende baseret på nationale behov. Hvor data er tilgængelige, er de metoder, der anvendes for rapportering også forskellige medlemsstaterne imellem og inden for medlemsstaterne mellem institutioner med ansvar, således at oplysningerne ikke giver reel mulighed for sammenligninger eller offentliggørelse af de enkelte omkostningsoverslag.

Under hensyntagen til ovenstående forbehold varierer den gennemsnitlige byrde målt i tid for at udfylde virksomhedssektorens FoU-spørgeskema for referenceperioden 2007 fra 0,7 timer til 4 timer mellem de 13 medlemsstater, hvor data er tilgængelige (med en undtagelse på 6 timer rapporteret af én medlemsstat). Det mest typiske tidsforbrug var 2 timer. Meget færre data er tilgængelige fra andre økonomiske sektorer, selv om de tidsperioder, der anvendes til at udfylde FoU-spørgeskemaet i den offentlige sektor og de videregående uddannelser, synes at være meget længere end i erhvervslivet, men dog forholdsvis tæt på hinanden.

Med hensyn til Fællesskabets innovationsundersøgelse afslører oplysningerne i kvalitetsrapporteringen fra undersøgelserne i 2006 og 2008, at den tid, der medgik til udfyldelsen af innovationsspørgeskemaet varierede mellem 0,45 og 4,5 timer (med en ekstrem

værdi på 6 timer). Den typiske tid var henholdsvis 1,7 og 2 timer og er derfor tæt på byrden af FoU-undersøgelsen. De enkelte medlemsstaters data fra begge undersøgelser tyder på, at respondentbyrden målt ved tidsforbrug ikke steg mellem 2006 og 2008. Tilsvarende forblev omkostningerne for de statistiske myndigheder forholdsvis stabile fra 2006 til 2008. Desværre forbliver oplysninger om omkostninger stadig relativt dårligt dækket, og tillader ikke, at der foretages yderligere analyse.

Der er blevet iværksat flere indkaldelser om tilskudsforslag under Kommissionens budget i 2006 og 2009 for medfinansiering af de ikke-obligatoriske dele af FoU- eller CIS-dataindsamlingerne eller for at studere mulighederne for at udvikle nye indikatorer eller finansiering af CDH-undersøgelser. I alt blev der i 2006 givet tilsagn på 676 782 EUR til CIS og 373 311 EUR til CDH, med deltagelse af hhv. 10 og 7 medlemsstater og EØS-lande. I alt blev der i 2009 givet tilsagn på 163 457 EUR til FoU, 713 475 EUR til CIS og 898 610 EUR til CDH, med deltagelse af hhv. 8, 16 og 13 medlemsstater og EØS-lande.

Phare-multimodtagerprogrammerne for statistisk samarbejde fra 2004 til 2006 og i 2004 og 2005 overgangsfaciliteten multimodtagerprogram for statistisk integration gav kun mulighed for medfinansiering af gennemførelsen af FoU-, CIS- og CDH-undersøgelser i de medlemsstater, der tiltrådte i femte udvidelse (2004) og derefter. Det samlede tildelte beløb til modtagerne gennem disse aktioner var 219 631 EUR til FoU, 417 723 EUR til CIS og 426 042 EUR til CDH til henholdsvis 11, 12 og 9 modtagere.

5. YDERLIGERE UDVIKLING AF STI-STATISTIKKER

Statistik har brug for en vis grad af stabilitet. Men på området for STI-statistikker er det primære interessefelt af dynamisk art, og nye brugerbehov opstår hyppigt. Som beskrevet nedenfor er det en særlig udfordring at imødekomme nye behov i det europæiske statistiske systems nuværende situation.

5.1 Ændringer i miljøet

5.1.1 Brugernes behov

Høj og vedvarende politisk interesse i FoU, innovation og videnøkonomi som helhed betyder konstant pres på STI-statistikker. Brugernes behov, såsom mere aktuelle og detaljerede data med bedre kvalitet, har været kendt i lang tid, og mange spørgsmål behandles med styrkede værktøjer såsom kvalitetsrapportering, mere præcise metoder eller deling af god praksis. Internationalisering af FoU og udvidelse af innovationsaktiviteter til den offentlige sektor er eksempler på de nye krav til statistisk overvågning, hvis gennemførlighed er ved at blive undersøgt gennem pilotundersøgelser. Nye og velbegrundede behov forventes at blive gradvis indarbejdet i STI-statistikkerne i fremtiden.

5.1.2 Produktion af EU-statistikker: en vision for det næste tiår

Kommissionens meddelelse om visionen for europæiske statistikker¹⁰ opfordrer til mere integrerede og intelligente metoder til produktion af statistikker. Dette omfatter integration af statistiske redskaber og øget brug af administrative kilder og også forenkling og forbedring af de statistiske lovgivningsmæssige rammer med henblik på at opnå rigere statistiske data af en fremadrettet karakter, forbedre produktiviteten og reducere indberetningsbyrden.

¹⁰ KOM(2009) 404. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om produktionsmetoden for EU-statistikker : en vision for det kommende årti.

5.1.3 Knappe ressourcer og prioritering

De nationale statistiske myndigheder har i løbet af de seneste år meldt om mangel på ressourcer i forskellige sammenhænge, hvilket giver anledning til alvorlig bekymring med hensyn til evnen til at opfylde de statistiske krav i ESS. Prioritering bliver derfor mere afgørende end nogensinde, og vedrører i lige høj grad eksisterende og planlagte statistiske aktiviteter.

5.2 Forbedring og evaluering af eksisterende STI-statistikker

De eksisterende statistikker skal opfylde kravet om at være pålidelige og egnede til formålet. Med fuld udnyttelse af regelmæssig overvågning af overholdelsen og systematisk indsamling af kvalitetsrapporterne vil eksisterende datasamlinger, især om FoU og innovation, blive holdt under konstant relevans- og kvalitetskontrol. Dette er nu endnu mere vigtigt, idet Europa 2020-strategien bl.a. vil blive overvåget med variable STI-indikatorer.

Denne operation vil blive bistået af den såkaldte "*Rolling Review*" i 2011, som er et værktøj til at foretage en kompleks vurdering i en bredere forstand, der involverer evaluering ikke blot af de statistiske data, der produceres, men også af processen for at fremstille dem, samspillet med dataleverandører og interaktioner med brugerne af dataene.

I lyset af det ovenfor beskrevne miljø vil i særdeleshed følgende problemer blive behandlet med høj prioritet:

- **FoU-statistikker.** Dette indebærer at sikre, at de underliggende data måles ved alle FoU-aktører eller i det mindste, når det er nødvendigt, skønnes, uanset om de er kendt på forhånd, og at sikre, at de dækker alle økonomiske sektorer og delsektorer og alle størrelser af driftsenheder – og derfor dækker den samlede FoU (udgifter og personale) i økonomien på et givet tidspunkt. I denne sammenhæng vil der blive udviklet et sæt af indikatorer til at overvåge det europæiske forskningsrum. Dette tager højde for en pålidelig statistisk metode til behandling af non-respons i undersøgelserne, og tager fat på FoU-spørgsmål vedrørende måling, med det formål at øge omfanget af den internationale harmonisering.

- **Europæiske innovationsstatistikker.** Spørgsmål vedrørende måling af innovation i sine forskellige aspekter skal løses. Det gælder i særdeleshed de numeriske variabler, udgifter til innovation og omsætning fra innovation. Desuden vil der skulle foretages en vurdering af, om en udvidelse af dækningen (til alle aktiviteter, hele økonomien) ville tilføje nye oplysninger på et niveau, der ville være berettiget og metodisk muligt.

I overensstemmelse med visionen for europæiske statistikker vil en strategi for brug af en integreret undersøgelse af FoU og innovation blive evalueret, og en vurdering vil blive foretaget af, hvad der ville være følgerne især på data, kvalitet og sammenlignelighed. Denne evaluering vil forsøge at tage højde for den statistiske infrastruktur i ESS som en helhed.

- **CDH-statistikker.** En grundig evaluering af gennemførelsen af CDH-dataindsamlingen i 2006 og 2009 vil blive foretaget i 2011 med henblik på at vurdere fremtiden for denne dataindsamling.

- **Patentstatistikker.** En rigere brug af de underliggende administrative kilder vil blive undersøgt, især i forbindelse med andre eksisterende kilder for at tilføje nye oplysninger og variabler. Der vil blive gjort fuld brug af den bedre metode for navneharmonisering.

Forbedringer i de eksisterende STI-statistikker (som med det nye arbejde) vil blive foretaget i tæt samarbejde med OECD og andre internationale organisationer, med hvem koordinationen allerede er blevet intensiveret. Dette dækker arbejde hen imod reviderede internationale metodologiske håndbøger.

5.3 Nye indikatorer, nye datakilder

Nye indikatorer og nye datakilder vil ofte blive krævet af brugerne. Udviklingsarbejde, der går ud over at bruge de eksisterende datakilder, herunder nye indikatorer, nye datakilder og yderligere opdelinger af eksisterende data (da de kan indebære større stikprøvestørrelser eller metodisk arbejde), vil kun finde sted efter grundig screening og analyse. Dette kan vedrøre arbejdet med patenter inden for teknologi eller data om andre intellektuelle ejendomsrettigheder i forbindelse med samfundsmæssige udfordringer. Feasibility-undersøgelser og pilotundersøgelser vil også blive udnyttet i denne sammenhæng.

5.4 Ajourføring af STI-statistikernes retlige rammer

Vedtagelse af Europa 2020-strategien og dens forskellige flagskibsinitiativer sammen med overvågning af det europæiske forskningsrum kræver enighed om, hvilken statistisk overvågningsramme der vælges for EU's politikker. Det er af allerstørste betydning, at de indikatorer, der anvendes til disse formål, er baseret på statistik og variable, der er i regelmæssig statistisk produktion i medlemsstaterne, og som er omfattet af den statistiske lovgivning.

Eurostat har derfor til formål at revidere både forordning (EF) nr. 753/2004 og forordning (EF) nr. 1450/2004 med henblik på at bibringe dem større relevans, idet der navnlig tages hensyn til det seneste politiske behov for overvågning. Herved vil blive nået en balance mellem eksisterende, nye og potentielt ophørte statistikker og begrundelsen for integreret lovgivning og undersøgelser vil blive undersøgt. Der lægges fortsat vægt på relevansen og kvaliteten af dataene. Ny lovgivning vil blive overvejet nøje.